

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan Kompassen

Utdrag ur LPfö-98 (reviderad 2010)

Förskolans värdegrund och uppdrag

Förskolan ska ta till vara och utveckla barnens förmåga till ansvarskänsla och social handlingsberedskap, så att solidaritet och tolerans tidigt grundläggs.

Förskolan ska uppmuntra och stärka barnens medkänsla och inlevelse i andra människors situation. Verksamheten ska präglas av omsorg om individens välbefinnande och utveckling. Inget barn ska i förskolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning hos någon anhörig eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Verksamheten ska syfta till att barnens förmåga till empati och omtanke om andra utvecklas, liksom öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt. Barns behov av att på olika sätt få reflektera över och dela sina tankar om livsfrågor med andra ska stödjas.

Den växande rörligheten över nationsgränserna skapar en kulturell mångfald i förskolan, som ger barnen möjligheter att grundlägga respekt och aktning för varje människa oavsett bakgrund.

Vision:

På Kompassen ska varje barn mötas med respekt av alla barn och vuxna och få utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Planen gäller från **20181001- 20191001**

Ansvarig för planen: Förskolechef

Som förskolechef är jag ytterst ansvarig för att upprätta en plan mot diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling samt att förskolans arbete med planen genomförs enligt rådande styrdokument.

Planen ska vara känd för barn, personal och vårdnadshavare. Varje år ska planen utvärderas och en ny plan ska upprättas utifrån de behov som finns i verksamheten.

Alla som arbetar i förskolan har ett gemensamt ansvar för att alla barn möts med respekt och får utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

Planens syfte är att:

- Främja barns rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, ålder eller funktionsnedsättning och förhindra trakasserier eller annan kränkande behandling.
- Arbeta förebyggande, främjande och skydda barn från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

Marie Svensson

Förskolechef

Utvärdering av planen 2017/2018

Förra året hade vi som mål:

Varje barn ska känna att de får vara sig själva

Det finns många olika sätt att vara familj

Vi uppmuntrar nya lekkonstellationer

Vi hjälper barnen att samspela med andra på ett bra sätt.

Vi hjälper barnen att hitta strategier i konfliktsituationer.

Alla får vara med och leka.

Att det blir lugnt i samband med toalettbesök.

Alla barn känner sig respekterade och trygga.

Inför höstens utvecklingssamtal intervjuade vi varje barn kring hur det känns att vara på förskolan, och detta samtalade vi med föräldrarna om. Vi strävar efter att finnas nära barnen och vara uppmärksamma på om det är något som bekymrar barnet. I konfliktsituationer vägleder vi barnen och hjälper dem att hitta strategier. Under året har Blåbäret haft en del konflikter i samband med fotbollsspel, och då vi ser att dessa ofta bygger på missförstånd försöker vi se till att en vuxen är med på fotbollsplanen. I samband med toalettbesök har vi också märkt att det har behövts en vuxen på plats. Vi har medvetet delat upp barnen i mindre grupper, eftersom vi vet att det oftast fungerar bättre då. Vi har arbetat en del med att familjer kan se ut på många olika sätt, och att man själv får definiera vilka som ingår i ens familj. Fortfarande speglar många böcker och bilder kärnfamiljer, och vi har försökt att fånga upp samtalsämnet när det uppkommit naturligt, till exempel i barnens samtal och funderingar eller i en bok.

Både i personalen och med berörda föräldrar diskuterar vi återkommande situationer som uppkommer, för att på bästa sätt kunna stödja barnen.

Vi har medvetet delat barnen i mindre grupper och sett till att nya lekkonstellationer har uppmuntrats.

Årets plan

Delaktighet:

Barnen:

Observationer av barngruppen

Vi gör kompisregler tillsammans

Ansvariga: Förskollärarna

Vårdnadshavarna:

Information om likabehandlingsarbete vid höstens första föräldramöte. Mer information om kartläggning och mål vid utvecklingssamtal. Daglig kontakt med föräldrar där vi kan prata om hur barnen har det. Ansvariga: Förskollärarna

Personalen:

Information vid husmöte.

Främjande arbete

I år vill vi främja att flickor och pojkar får samma förutsättningar i förskolan. Vi vill verka för att flickor och pojkar får samma utrymme och bemötande.

Ur förskolans läroplan:

”Arbetslaget ska verka för att flickor och pojkar får lika stort inflytande över och utrymme i verksamheten”

”Vuxnas sätt att bemöta flickor och pojkar liksom de krav och förväntningar som ställs på dem bidrar till att forma flickors och pojkars uppfattning om vad som är kvinnligt och manligt. Förskolan ska motverka traditionella könsmönster och könsroller. Flickor och pojkar ska i förskolan ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

”Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin identitet och känner trygghet i den”

Mål:

- **Att flickor och pojkar får samma bemötande i förskolan**
- **Att barnen får samma möjligheter i förskolan**

Hur:

Vi är observanta på hur vi vuxna bemöter barnen och hur barnen bemöter varandra. Vi diskuterar löpande vad vi ser och hur vi kan arbeta för alla barns lika möjligheter.

Förebyggande arbete

Både på Lingonet och Blåbäret har vi i stort sett helt nya barngrupper då majoriteten av de äldre barnen på lingonet flyttat över till Blåbäret och de flesta barnen på Blåbäret börjat skolan. Varje höst börjar vi med att aktivt jobba ihop barngruppen, så att alla lär känna varandra och blir trygga i att vara hos oss. Vi ser att barnen trivs, men också att de behöver vägledning i lek och samspel. Därför fördelar vi de vuxna så att vi är där barnen är.

Mål:

- **Alla ska känna sig som en del av gruppen**
- **Barnen får hjälp att samspela med andra på ett bra sätt.**
- **Barnen får hjälp att hitta strategier i konfliktsituationer.**
- **Alla får vara med och leka.**

Åtgärder:

Vi är med i barnens lekar och aktiviteter

Vi tänker på hur vi fördelar barnen och oss vuxna

Vi vägleder barnen vid konflikter

Vi pratar om hur man kan vara en bra kompis

Vi tar berättelser till hjälp för att visa på olika samspelssituationer

Mål:

- **Alla barn känner sig respekterade och trygga.**

Åtgärder:

Vi vuxna agerar som positiva förebilder.

Vi är närvarande i barnens lek, så att vi kan medla i konflikter och hjälpa dem i leken

Vi motverkar aktivt alla former av kränkningar.

Vi för löpande samtal med föräldrarna

Vi kommer fortlöpande att diskutera i personalen vad som händer och vad vi ser. Vi uppmanar föräldrar och barn att berätta för oss om något har hänt eller barnet oroar sig för något på förskolan.

Utvärdering av planen 2018/2019.

Utvärderingen ska vara klar senast 30 juni 2019. Den kommer att utvärderas utifrån samtal med barnen och föräldrarna och vår egen dokumentation.

Ansvarig: Likabehandlingsgruppen

Åtgärder för akuta situationer

Rutiner när barn kränks av barn

- När det kommer till förskolans kännedom att det kan förekomma kränkningar informera alltid förskolechefen. Förskolechefen sammankallar arbetslaget, ansvarig i arbetslagen är den som ingår likabehandlingsgruppen.
- Ansvarig samlar in information och dokumenterar.
- Ansvarig i arbetslaget informerar de inblandade barnens vårdnadshavare.
- Åtgärder beslutas i samråd med vårdnadshavare. Ev handlingsplan skrivs.
- Ansvarig pedagog dokumenterar händelser och åtgärder.
- Utvärdering sker regelbundet med samtliga inblandade och ev. i likabehandlingsgruppen.
- Anmälan om kränkande behandling rapporteras till huvudman av förskolechef.

Åtgärder när vuxna kränker barn

- När det kommer till förskolans kännedom att det kan förekomma kränkningar informera alltid förskolechefen.
- Förskolechefen samlar in information och dokumenterar.
- Förskolechefen har samtal med den som kränkt och dokumenterar händelsen.
- Fortsatt regelbunden uppföljning med samtliga inblandade.
- Anmälan om kränkande behandling rapporteras till huvudman av förskolechef.

Begrepp, regler och lagar

Diskrimineringslagen och skollagen skyddar barn mot diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och repressalier. Skyddet gäller för barn som finns i verksamheten och för barn som söker till verksamheten.

Diskriminering

Diskrimineringsgrunderna är tydligt definierade i diskrimineringslagen och vilat på FN-konventionen om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen.

Diskriminering i förskolan innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

- Kön
- Könsidentitet eller könsuttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I förskolan kan personal och huvudman göra sig skyldiga till detta. Barn kan alltså inte diskriminera varandra i juridisk mening.

Trakasserier och kränkande behandling

Vid trakasserier och kränkande behandling kränker man ett barns värdighet. Det kan vara:

- Fysiskt (slag, knuffar)
- Verbalt (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocialt (utfrysning, grimaser, alla går när barnet kommet)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, foton)

Om barn upplever sig vara kränkta eller trakasserade av vuxna är de särskilt utsatta eftersom de är i en beroendeställning, detta måste därför betraktas som mycket allvarligt. Både diskrimineringslagen och skollagen innehåller ett absolut förbud mot förskolans anställda att utsätta barn för trakasserier och kränkande behandling.

Trakasserier

Barnets värdighet kränks och det har samband med de sju diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling

Barnets värdighet kränks utan att det har samband med diskrimineringsgrunderna. Det kan handla om att retas eller frysa ut någon. Vuxna kan kränka barn genom en handgriplig eller hårdhänt tillsägelse.

Utrednings- och åtgärdsskyldighet

Enligt lag ska förskolan agera så snart någon i personalen får kännedom om att ett barn kan vara utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Förskolan ska skyndsamt utreda och vita åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Personalen ska anmäla till förskolechefen som i sin tur ska informera huvudmannen.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller negativ behandling på grund av att barn eller föräldrar anmält förskolan för diskriminering eller berättat att det förekommer trakasserier eller kränkande behandling.

Främjande

Förskolan ska aktivt främja lika rättigheter och möjligheter för barn oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning samt sexuell läggning.

Förebyggande

Förskolan ska arbeta för att barn inte utsätts för trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.

Plan

Förskolan ska varje år upprätta en plan för de åtgärder som behövs för att dels främja lika rättigheter och möjligheter och dels förebygga och förhindra trakasserier, sexuella trakasserier samt kränkande behandling.